

УДК 728.5

Брідня Л.Ю.,

Київський національний університет будівництва і архітектури

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСТОБУДІВНОЇ ЦІЛІСНОСТІ ПРИ БУДІВНИЦТВІ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ ГОТЕЛІВ

Розглядаються питання гармонізації містобудівного середовища при будівництві та реконструкції готелів. Наводяться основні принципи композиційної взаємодії об'єкта з оточенням, аналізуються особливості їх застосування.

Ключові слова: готелі, реконструкція готелів, композиція, гармонізація простору, композиційна взаємодія.

При будівництві нових готелів та реконструкції існуючих готельних закладів суттєве значення для забезпечення цілісності містобудівного та природного середовища має гармонізація таких об'єктів з оточенням.

Проблемами проектування та розміщення готелів, розвитком туристичних комплексів та комплексною реконструкцією історичних міст займався цілий ряд вітчизняних та зарубіжних науковців. Містобудівній організації закладів відпочинку та туризму присвячені роботи: М.Й.Барановського, В.Л.Глазиріна, М.М.Дьоміна, А.В.Іконнікова, Ч.Лезереску, А.В.Лесика, Ф.Лоусона, А.П.Ольхової, Т.Ф.Панченко, О.Пантюхіної, Р.Пеннера, А.Т.Полянського, Д.Портмана, , О.Є.Рогожнікової, К.Танге, Т.Д.Товстенко, В.Г. Топуза та інших.

У будь-якому випадку розташування готелю у структурі населеного пункту, він залишається часткою цілісного міського середовища, для якого характерний тісний взаємовплив всіх його складових компонентів. Мова може йти як про функціональну підпорядкованість об'єкту загальній функціональній структурі населеного пункту (зонам обслуговування, транспортній схемі, соціально-побутовій сфері, історико-культурній, туристичній інфраструктурі, тощо), так і загальному композиційному рішенню забудови міста, кварталу, ансамблю і т. ін.

Одним з найважливіших принципів при будівництві та реконструкції готелів є *принцип забезпечення цілісності їх просторової організації*, що передбачає: системність побудови архітектурної композиції, гармонізацію зорового сприйняття готелю та його містобудівного оточення, композиційну цілісність вільних та забудованих територій, пропорційне співвідношення з оточуючою забудовою, виявлення основних функціональних особливостей.

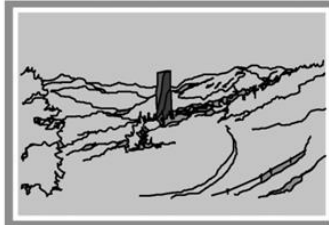
АКЦЕНТНИЙ
ПРИНЦИП ПОБУДОВИ АРХ. КОМПОЗИЦІЇ

ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ :

1. АКЦЕНТНЕ МІСТОБУДІВНЕ ПОЛОЖЕННЯ
2. НАЯВНІСТЬ ВИСОТНОЇ ДОМІНАНТИ
3. ГОЛОВНИЙ ЕЛЕМЕНТ АНСАМБЛЮ ЗАБУДОВИ ЧИ ПРИРОДНОГО ОТОЧЕННЯ
4. ОБ'ЄКТ РЕКОНСТРУКЦІЇ ВИСТУПАЄ У РОЛІ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО АКЦЕНТУ ЗАБУДОВИ

Готель «Прем'єр-Палас», Україна, Київ

Готель «Шанцль-Тауер», Швейцарія, Давос

КОНТРАСТНИЙ
ПРИНЦИП ПОБУДОВИ АРХ. КОМПОЗИЦІЇ

ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ :

КОНТРАСТНЕ РІШЕННЯ ПО ВІДНОШЕННЮ ДО ОТОЧУЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА РАЗОМ ІЗ ЗБЕРЕЖЕННЯМ ГАРМОЧНОСТІ ЗАБУДОВИ:

ВАР.1: КОНТРАСТНА ПОБУДОВА СИЛУЕТУ + ВРАХУВАННЯ ПРОПОРЦІОНАЛЬНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ З ОТОЧЕННЯМ

ВАР.2: КОНТРАСТНЕ РІШЕННЯ ДЕТАЛЕЙ + ОДНОРІДНІСТЬ ПО ВИСОТІ ТА ПРОСТОРОВІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ

ВАР.3: КОНТРАСТНЕ РІШЕННЯ ПО КОЛЬОРУ ТА ФОРМІ + ПОВТОРЕННЯ РИТМУ ТА МЕТРУ ОТОЧУЮЧОЇ ЗАБУДОВИ

Готель «Ренесанс», Франція, Париж

Готель «Маркес де Ріскаль», Іспанія

НЮАНСНИЙ
ПРИНЦИП ПОБУДОВИ АРХ. КОМПОЗИЦІЇ

ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ :

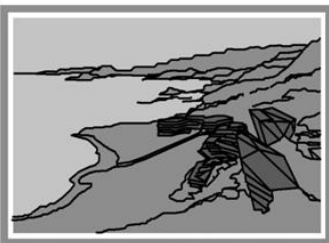
ПІДПОРЯДКОВАНІСТЬ ОТОЧЕННЮ, ПОДІБНІСТЬ ОСНОВНИМ ЕЛЕМЕНТАМ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПО НАСТУПНИХ ПОКАЗНИКАХ:

1. ПО СИЛУЕТУ;
2. ПО ВИСОТНОСТІ;
3. ПО МАСАХ;
4. ПО ДЕТАЛЯХ;
5. ПО КОЛЬОРУ;
6. ПО МАТЕРІАЛАХ;
7. ПО РИТМУ;
8. ПО ПРОПОРЦІЯХ

(ПОДІБНІСТЬ ПО ВСІХ ЧИ ДЕКІЛЬКОХ ПОКАЗНИКАХ)

Готель «Островський», Росія, Санкт-Петербург

Готель «Монтенегро», Чорногорія

Рис. 1. Основні прийоми забезпечення композиційної взаємодії готелів з оточенням

Останнє може бути забезпечене чітким виявленням дрібночарункової структури житлових номерів у поєднанні з укрупненою зальною структурою громадських приміщень готелів. Для органічного рішення об'ємно-просторової композиції забудови при реконструкції готелів важливо також дотримуватися *принципу взаємної підпорядкованості* елементів оточення та об'єкту реконструкції. При цьому, необхідно виявити головні та другорядні елементи забудови та вирішити, який з трьох можливих варіантів рішення найбільшою мірою підходить до конкретної ситуації: об'єкт реконструкції може підпорядковуватися оточенню, оточуюча забудова може підпорядковуватися об'єкту реконструкції чи характерним буде взаємне підпорядкування елементів забудови.

Для гармонізації просторового оточення готелю необхідно, перш за все, проаналізувати всі можливі точки візуального сприйняття об'єкту у контексті забудови, що склалася; виділити основні видові картини і панорами. Можливо також відкриття нових точок та напрямків сприйняття композиції шляхом знесення малоцінної забудови та створення нових містобудівних доміант та акцентів. Але, при цьому, слід наголосити на необхідності збереження характерних точок сприйняття містобудівного оточення, історично цінних видових картин, панорам та силуетів, що особливо важливо при будівництві та реконструкції готелів, що знаходяться в зоні історичного центру та територій з високою концентрацією пам'яток культури, історії та архітектури. При проектуванні необхідно також враховувати послідовність сприйняття композиції й взаємозв'язок видових картин під час руху пішоходів та користувачів різних видів транспорту.

Гармонізація композиційної взаємодії об'єкту реконструкції та оточуючого середовища (містобудівного чи природного) може здійснюватися за трьома основними принципами побудови архітектурної композиції: *акцентним, контрастним та нюансним*. Кожен з цих прийомів має свої характерні особливості. Так, при *акцентному* рішенні реконструкції, готель виступає у якості головного елемента оточуючого ансамблю забудови чи природного оточення, функціонального акценту забудови, характерна наявність висотної доміанти.

При *нюансному* принципі побудови композиції об'єкт реконструкції підпорядковується оточенню, подібність якому забезпечується відповідністю за наступними основними ознаками: за силуетом, висотністю, співвідношенням мас та деталей, кольором, пропорціями, метричними чи ритмічними закономірностями, матеріалами, тощо. Причому, можлива подібність як за всіма вищевказаними ознаками, так і за окремими з них. Нюансний принцип побудови композиції найбільш характерний для реконструкції готелів, що були

побудовані в історичному середовищі, чи в оточенні, яке характеризується яскравою архітектурною композицією, яка передбачає панівну роль містобудівної ситуації по відношенню до об'єкту реконструкції.

Контрастний принцип побудови архітектурної композиції – видається найбільш складним з точки зору архітектурно-просторового рішення, оскільки він передбачає контрастність рішення об'єкту по відношенню до оточуючого середовища при одночасному збереженні гармонійності забудови. Для забезпечення однорідності середовища при контрастному рішенні реконструкції необхідне поєднання контрастності у рішенні окремих елементів та деталей з одночасним повторенням чи взаємодоповненням оточуючої забудови та об'єкта реконструкції за іншими ознаками. Так, при контрастній побудові *вертикальної* композиції, необхідно збереження пропорційних, ритмічних та метричних закономірностей оточуючої забудови, у рішенні завершальної частини будівлі готелю можна використовувати елементи, подібні до домінант історичного середовища. При контрастному рішенні деталей необхідно забезпечити однорідність по висотних та просторових характеристиках і т. ін.

При вирішенні питання гармонізації будівлі готелю з оточуючим середовищем можливо застосування відомих композиційних прийомів побудови архітектурної композиції: «золотий перетин», метр, ритм, «модуль» Корбюз'є, модуль, тощо. Причому, при застосуванні таких методів пропорціонування простору, можливо використовувати у практиці проектування реконструкції математичні методи комп'ютерного моделювання.

Комп'ютерним моделюванням в архітектурі займався ряд вітчизняних та зарубіжних науковців, відомі роботи Д. Н. Яблонського, Л. Бронера, Ю. Н. Евреїнова, Г. І. Лаврика та інших, питаннями побудови архітектурної композиції в умовах реконструкції наприкінці 80-х рр. ХХ ст. займався авторський колектив ЦНДП містобудування. При цьому методі за основу бралися геометричні характеристики навколишньої забудови у полі зорового сприйняття, гармонічний ряд та діапазон членувань нового об'єкту, виводилася сукупність згармонізованих розмірів геометричних елементів, вибирався оптимальний варіант рішення.

Гармонізація простору навколо готелю може забезпечуватися різними з вищенаведених засобів, однак, найважливіше для архітектора обов'язково враховувати взаємозв'язки об'єкту будівництва чи реконструкції з оточенням для запобігання «руйнації» сприйняття містобудівного чи природного простору.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура [Мографія]/Т.Ф.Панченко.- К.:Логос, 2009. - 176 с.
2. Товстенко Т.Д. Реконструкция исторической настройки городов/ Т.Д.Товстенко. – К.: Будівельник, 1984. – 72 с.
3. Rutes W.A., Penner R.H. Hotel Planning and Design/ Watson-Guptill Publications. - New York, 1985 // Edazione italiana. Pubblistampa, - Milano, 1990.

Аннотация

Рассматриваются вопросы гармонизации пространства при строительстве и реконструкции гостиниц. Приводятся основные принципы обеспечения композиционного единства объекта и окружения.

Ключевые слова: гостиница, реконструкция гостиниц, гармонизация пространства, композиция.

Summary

The article deals with the harmonization of space for construction and renovation of hotels. The basic principles of compositional unity of the object and the environment.

Key words: hotels, hotels renovation, composition, urban integrity.